

Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården Ds 2018:5

(Dnr S2018/01188/SF)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ställer sig positiv till promemorians förslag. Myndigheten uppskattar ambitionen att skapa långsiktighet och likvärdighet i landstingens koordineringsinsatser, både för enskildas skull och för att underlätta kontakter för andra aktörer med uppgift att främja enskildas rehabilitering och återgång till arbetsliv.

Myndigheten konstaterar och uppskattar att ett barnrättsperspektiv anlagts. Detta trots att insatserna syftar till att främja återgång i arbetslivet och därför endast i undantagsfall gäller barn och då barn som närmar sig myndighetsåldern.

Myndigheten vill dock inskräpa att även ett ungdomsperspektiv behöver anläggas. Mot bakgrund av att barns villkor uppmärksammats är det förvånande att unga vuxnas särskilda villkor inte uppmärksammats, inte minst då de förslag som läggs i betydligt större utsträckning rör unga vuxna än barn.

Tre skäl talar särskilt för att ett ungdomsperspektiv bör anläggas.

För det första har unga ett längre arbetsliv framför sig än äldre. Vi vet också att tidiga insatser har särskilt stor genomslagskraft. Insatser som syftar till att främja etablering och rehabilitering bör därför alltid ha ett ungdomsperspektiv. Det innebär till exempel att de bör vara utformade med ungas särskilda behov och villkor i beaktande.

För det andra pekar promemorian ut psykisk ohälsa som den vanligaste orsaken till sjukfrånvaro. Vi vet utifrån bland annat Socialstyrelsens rapporteringar att den psykiska ohälsan ökat snabbare hos unga än hos befolkningen i övrigt. Även det ger anledning att särskilt uppmärksamma ungas särskilda behov och villkor.

För det tredje är ungas etablering i arbetslivet ett av regeringens prioriterade mål. Flera instanser har uppdrag att främja ungas etablering i arbetslivet, till exempel Delegationen för ungas och nyanländas etablering i arbetslivet, Försäkringskassan genom aktivitetsansvaret och MUCF genom den UVAS-funktion som regeringen givit myndigheten i uppdrag att utveckla.

Mot bakgrund av det är det olyckligt att promemorian inte tydligare skriver fram hur de koordinerade insatserna ska beakta ungas särskilda behov och villkor samt hur de ska länkas samman med regeringens övriga satsningar inom området ungas etablering i arbetslivet.

I övrigt har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utredare Marcus Ohlström har varit föredragande. Avdelningschef Pontus Ekstedt har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Marcus Ohlström
utredare